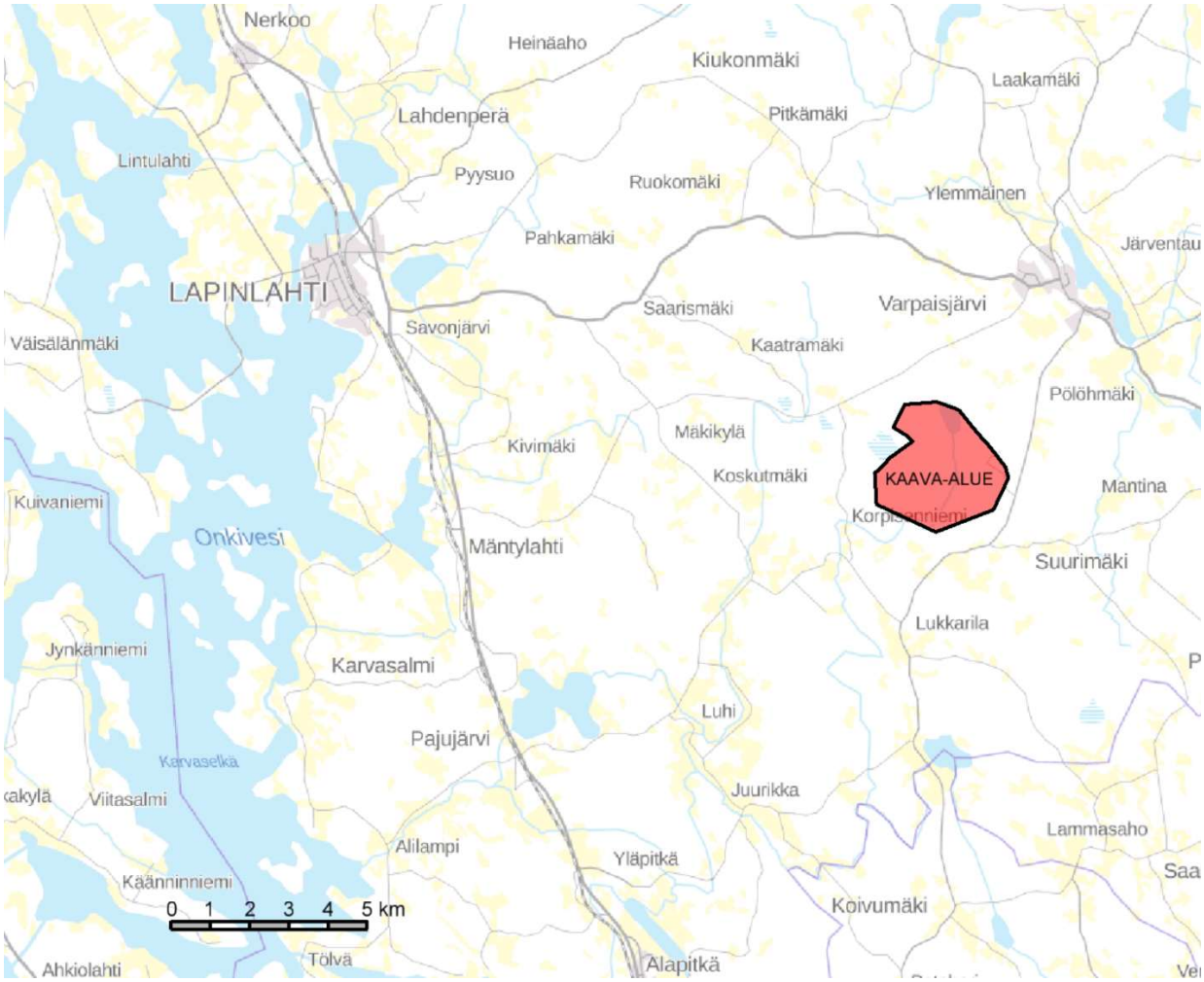
TUULIKOLMIO

LAPINLAHDEN KUNTA

SAVOLAN TUULIVOIMAPUISTON YLEISKAAVA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 9.11.2026

Kaava-alueen sijainti

Pohjakartta Copyright Maanmittauslaitos

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU
KAAVAHARJU

SISÄLLYS

1 HANKKEEN KUVAUS 1

1.1 Alueen sijainti, rajaus ja kuvaus 1
1.2 Kuvaus hankkeesta 4

2 YLEISKAAVAN TAVOITTEET 4

3 SUUNNITTELUTILANNE 5

3.1 Maakuntakaavat 5
3.2 Yleis- ja asemakaavat 11
3.3 Pohjakartta 11
3.4 Rakennusjärjestys 11

4 VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET (VAT) 11

5 YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN TARVEHARKINTA 12

6 SELVITYKSET 12

7 ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET 13

8 OSALLISET 13

8.1 Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen 14
8.2 Suunnitteluvaiheet ja aikataulu 15
8.3 Kaavan hallinnollinen käsittely 16
8.4 Hankkeesta vastaava 16
8.5 Kaavaa laativa konsultti 16
8.6 Luontoselvityksen laativa konsultti (täydentävät selvitykset) 16

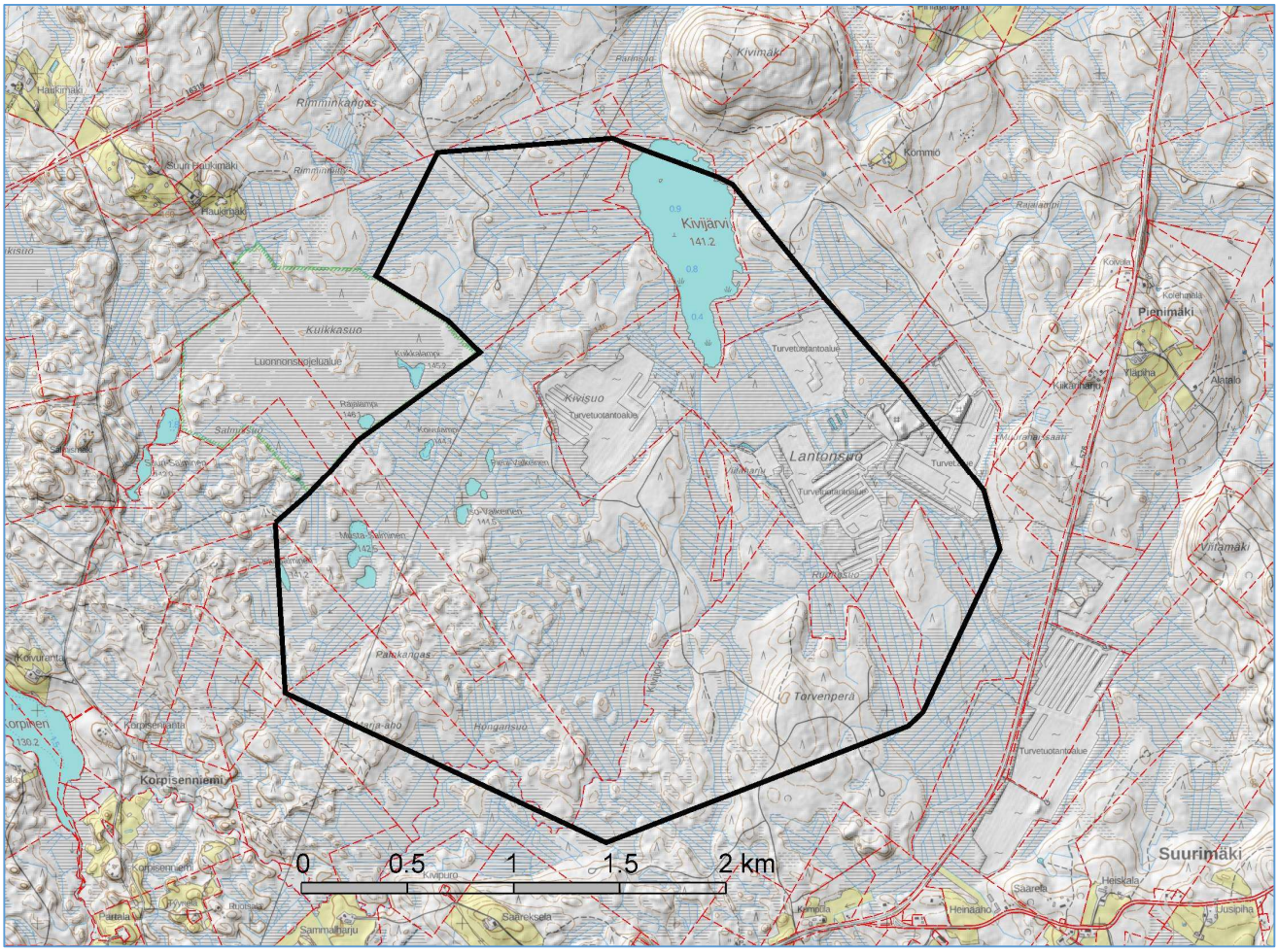
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

Alueidenkäyttölain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä.

1 Hankkeen kuvaus

1.1 Alueen sijainti, rajaus ja kuvaus

KUVA 1. Kaava-alueen rajaus, alueen pinta-ala on noin 760 ha.

Suunnittelualue sijaitsee noin 4 km Varpaisjärven taajamasta lounaaseen ja noin 14 km Lapinlahden kuntakeskuksesta kaakkoon (katso kansikuva).

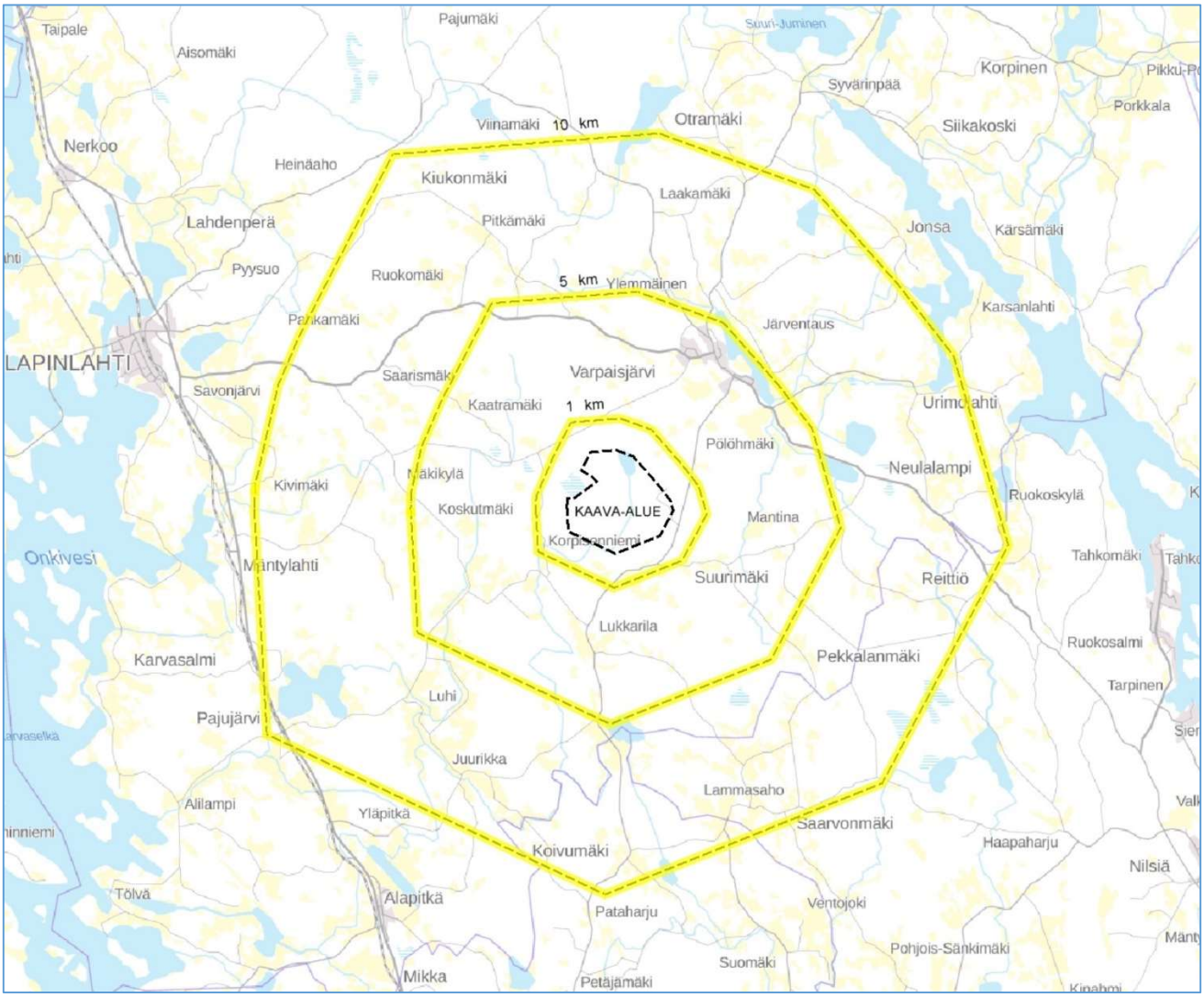
Alue sijoittuu Kivimäen, Pienimäen, Suurimäen, Korpisenniemen ja Kuikkasuon väliselle alueelle. Luoteessa alue rajautuu Kuikkasuon luonnonsuojelu- ja Natura-alueeseen ja muilta osin metsä- ja suoalueisiin. Hankealueella ei ole pohjavesialueita.

Hanke on suunniteltu niin, että se ei vaikuta negatiivisesti lähialueilla oleviin suojelualueisiin. Kuikkasuo on suojeltu luontodirektiivin perusteella.

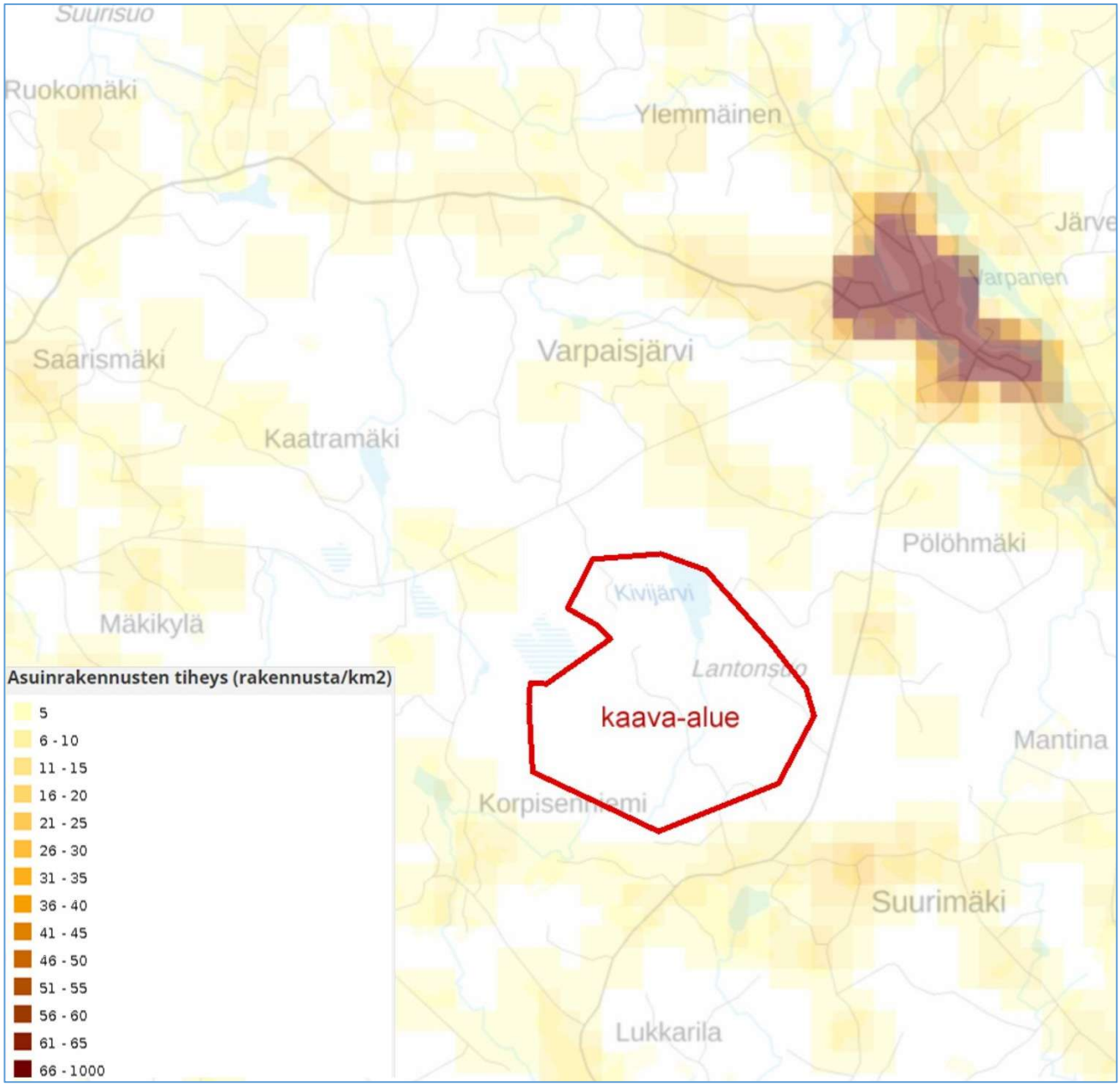
Suojeluperusteena ei ole lintudirektiiviä. Kuikkasuo ei ole myöskään kansallisesti tai kansainvälisesti tärkeä lintualue (IBA tai FINIBA-alue).

Lähimmän tuulivoimalan rakennuspaikan ja Kuikkasuon välille jää vähintään 400 m suojaetäisyys.

Suunnitellut tuulivoimaloiden rakennuspaikat ovat pääosin käytöstä poistuneiden turvetuotantoalueiden läheisyydessä tai näiden välialueilla.

KUVA 2. Etäisyysvyöhykkeitä kaava-alueen rajasta mitattuna.

KUVA 3. Asuinrakentamisen tiheys kaava-alueen ympärillä (SYKE)

Suunnittelualue on pinta-alaltaan noin 760 hehtaaria, pääosin yksityisessä omistuksessa olevaa maa-aluetta.

Osalla hankealuetta on lakannutta turvetuotantoaluetta Lantonsuon alueella. Muutoin alue on pääosin metsätalous- ja vesialuetta.

Alueella ei ole loma- tai asuinrakentamista.

1.2 Kuvaus hankkeesta

Tuulikolmio on tehnyt yleiskaavan laadinnasta aloitteen Lapinlahden kunnalle 19.10.2026.

Alueelle on suunnitteilla noin 5 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Tuulivoimaloiden tarkka sijainti ja tyyppi varmistuvat kaavoituksen yhteydessä tehtävien selvitysten sekä tarkemman suunnittelun perusteella. Kaavoituksen aloitusvaiheessa arvioitu voimalan nimellisteho on 6-8 MW ja kokonaiskorkeus noin 250 metriä. Voimalatyyppi ja dimensiot voivat poiketa oleellisesti selvitysten edetessä.

Suunnittelualue on lähtökohtaisesti rajattu niin laajana, että tuulivoimaloiden keskeiset ympäristövaikutukset, kuten melu- ja välkevaikutukset, kohdistuisivat pääasiassa kaavoitettavan alueen sisäpuolelle. Kaavoituksen lopullinen rajaus tarkentuu kaavoitusprosessin edetessä, tehtyjen selvitysten ja neuvottelujen perusteella.

Suunnittelualue sijoittuu pääosin yksityisessä omistuksessa oleville maa-alueille. Tuulikolmio on tarjonnut kaikille maanomistajille maanvuokrasopimusta. Vuokratut kiinteistöt mahdollistavat hankkeen toteuttamisen esitetyssä laajuudessa.

Hanke liitetään ensisijaisesti kaava-alueen läpi kulkevaan Savon Voima Verkko Oy:n Alapitkä-Varpaisjärvi 110 kV voimajohtoon johdonvarsiliitynnällä. Liityntäkohta ja saatavilla oleva kapasiteetti on alustavasti varmistettu Savon Voima Verkko Oy:ltä sekä Fingrid Oy:ltä.

Hanke on saanut myönteisen lausunnon koskien Puolustusvoimien aluevalvontaa.

2 Yleiskaavan tavoitteet

Yleiskaavan laadinnan tavoitteena on mahdollistaa Savolan tuulivoimapuiston rakentaminen luonnonympäristön ominaispiirteet ja ympäristövaikutukset huomioon ottaen.

Tuulivoimapuisto muodostuu tuulivoimaloiden lisäksi niitä yhdistävistä rakennusja huoltoteistä, sähköasemasta ja maakaapeleista. Kaava-alueelle tullaan kaavatyön yhteydessä arvioimaan mahdollisuutta sähkövaraston sijoittamiselle. Huomioon otetaan myös muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin kuluessa muodostuvat yksilöidyt tavoitteet.

Yleiskaava laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakentamislupien perusteena AKL:n 77a §:n mukaisesti.

Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksyy Lapinlahden kunnanvaltuusto.

Savolan tuulivoimapuiston yleiskaava on vuonna 2025 edennyt Lapinlahden kunnanvaltuuston käsittelyyn, joka hyväksyi kaavan 28.4.2025 § 18. Lapinlahden kunnan yleiskaavan käsittelyissä tekemien hallinnollisten virheiden myötä Itä-Suomen hallinto-oikeus on kumonnut kunnanvaltuuston hyväksymispäätöksen (Päätös 18.6.2026 Dnro 1326/03.04.04.04.16/2025). Yleiskaavan laadinnan tavoitteena on korjata Lapinlahden kunnan aikaisemmassa kaavaprosessissa tekemät hallinnolliset virheet.

3 Suunnittelutilanne

3.1 Maakuntakaavat

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 on laadittu kolmessa vaiheessa.

Tavoitteena on ollut saada aikaan voimassa olevista maakuntakaavoista yksi kokonaisuus, samalla nostaa seudullisen maankäytön rajaa ja näin yleispiirteistää maakuntakaavaa. Tavoitteena on ollut painottaa ja valita niitä maakuntakaavallisia keinoja, joilla tuetaan Pohjois-Savon maakuntastrategian toteutumista.

Voimassa olevat maakuntakaavat:

- Kuopion seudun maakuntakaava (2008) Siilinjärven Yaran T/Ek 13.800 ja T/kem 13.803 merkintöjen osalta.
- Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. vaihe (2019) päivityksin.
- Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe (2025) päivityksin.
- Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 3. vaihe (2026), tullut voimaan 9.9.2026

Valmisteilla olevat maakuntakaavat:

- Pohjois-Savon liitossa ei ole valmisteilla olevia maakuntakaavoja.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1. vaihe

1. vaihe on hyväksytty 19.11.2018 maakuntavaltuustossa ja saanut lainvoiman 1.2.2019.

1. vaiheessa käsitellään vähittäiskaupan suuryksiköt, tavaraliikenteen terminaalit, soidensuojelualueet, pellot, sähkönsiirtolinjat, ampumaradat, moottoriurheilu- ja ajoharjoitteluradat, puolustusvoimien alueet ja suojavyöhykkeet, geoenergia, kaivostoimintojen alueet ja suojavyöhykkeet Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen kohdalla, Päijänne-Saimaa -kanava, vt5 Leppävirran keskustan kohdalla, puolustusvoimia haittaavat tuulivoima-alueet sekä turvetuotannosta poistuvat alueet.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe, on voimaan tullessaan 26.2.2025 kumonnut tai muuttanut osan 1. vaiheen kaavamerkinnöistä sekä kumonnut valtaosan Kuopion seudun maakuntakaavasta.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaihe

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen, kokouksessaan 17.12.2024. Maakuntahallitus määräsi 24.2.2025 §17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025. Itä-Suomen hallinto-oikeus on 17.6.2026 antamassaan päätöksessä ratkaissut maakuntakaavan hyväksymisestä tehdyt kolme valitusta, jotka koskivat pääasiassa tuulivoimaa. Itä-Suomen hallinto-oikeus on hylännyt tai jättänyt tutkimatta kaikki valitukset, mutta korkeimmasta hallinto-oikeudesta on haettu valituslupaa.

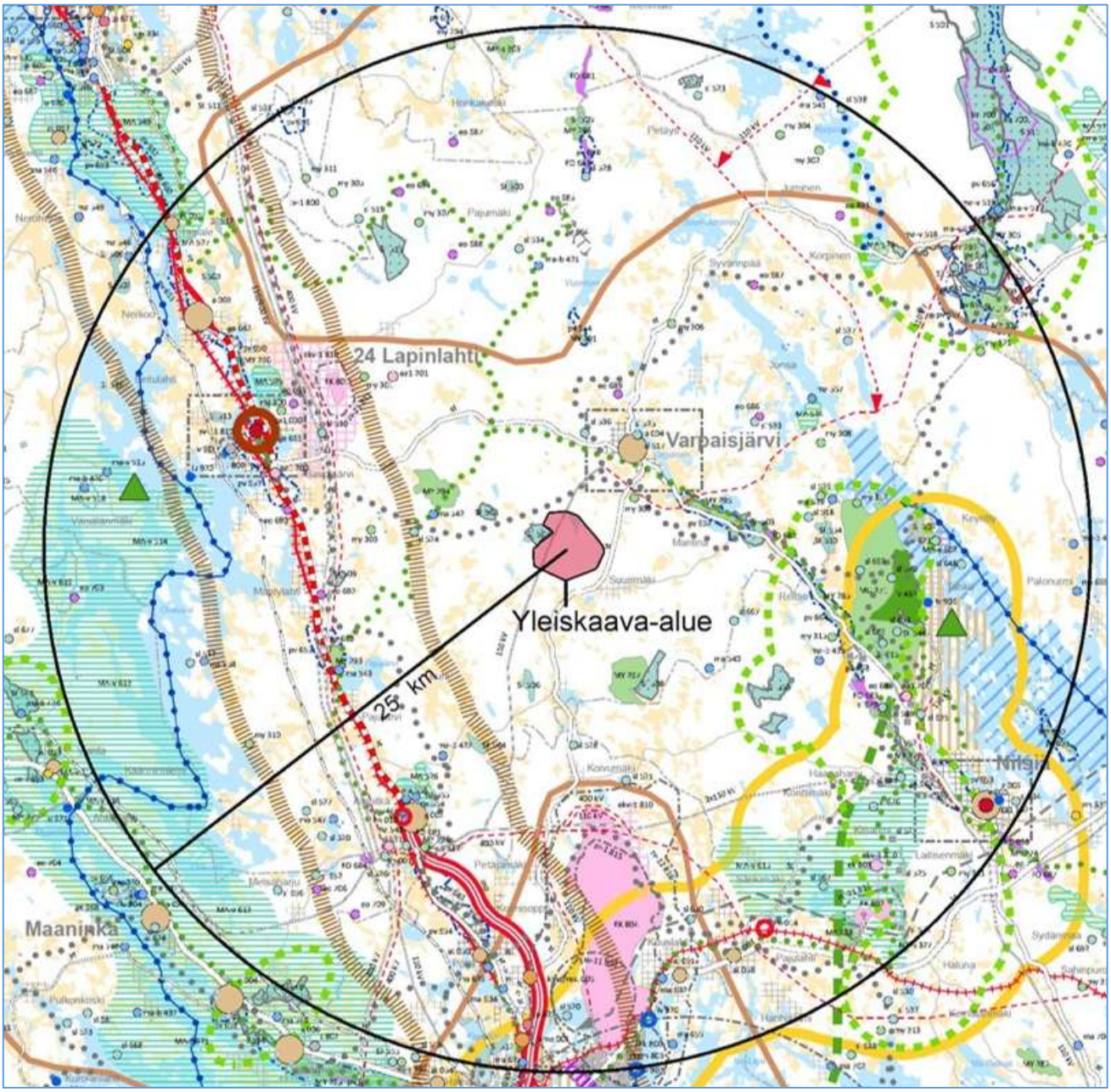
2. vaiheessa käsitellään aluerakenteen ja kehittämisperiaatteiden, liikennejärjestelmän, luontoarvojen ja luonnon monimuotoisuuden, luonnonvarojen, kulttuuriympäristön, energian, yhdyskuntatekniikan ja teknisen huollon teemakokonaisuuksia sekä Joroisten osalta kaikkia teemoja. Läpileikkaavana teemana on ilmastonmuutos.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe, on 26.2.2025 voimaan tullessaan kumonnut tai muuttanut osan 1. vaiheen kaavamerkinnöistä sekä kumonnut valtaosan Kuopion seudun maakuntakaavasta.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaihe

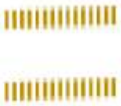
3. vaihe on hyväksytty maakuntavaltuustossa 8.6.2026 ja saanut lainvoiman 9.9.2026.

3. vaiheessa käsitellään mm. aurinkovoimaa, vetytaloutta ja kauppaa.

KUVA 4. Ote Pohjois-Savon voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmästä. Yleiskaava-alue punaisella fillattuna. Suunnittelualueelle ei kohdistu merkintöjä tuulivoima-alueista.

Voimassa olevissa maakuntakaavoissa suunnittelualueelle tai sen ympäristöön (noin 20-25 km etäisyydellä) on osoitettu mm. seuraavia huomioonotettavia alue- ja kohdemerkintöjä:

VIITOSKÄYTÄVÄN, YSIKÄYTÄVÄN JA 23-KÄYTÄVÄN KEHITTÄMISVYÖHYKKEET
Merkinnällä osoitetaan pääväyläasetuksen mukaisten valtatien 5 ja Savon radan, valtatien 9 sekä valtatien 23 ja Pieksämäki-Varkaus-Joensuun radan muodostamat ylimaakunnalliset aluekehittämisen ja elinkeinotoimintojen kehittämisvyöhykkeet.

Kehittämisperiaate:
Vyöhykkeitä kehitetään elinvoimaisina kansainvälisinä kehitys- ja liikennekäytävinä, joiden maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, joukkoliikenteen ja kestävän liikkumisen edistämiseen, liikenteen ja matkailun palvelujen ja yritystoiminnan edistämiseen sekä kaikkien käyttövoimavaihtoehtojen saatavuuteen (AFIR-asetus). Lisäksi huomiota tulee kiinnittää liikenneympäristön laatuun, liikenteen haittojen vähentämiseen ja ekologisten yhteyksien jatkuvuuteen.

Viitoskäytävän ja Ysikäytävän kehittämisessä on otettava huomioon, että valtatiet 5 ja 9 sekä Savon rata kuuluvat yleiseurooppalaiseen TEN-T kattavaan verkkoon. Kuopion kaupunkiseutu on TEN-T kaupunkisolmukohta.

Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon lentoliikenteen, korkealuokkaisen maantie- ja rautatieliikenteen sekä energia- ja tietoliikennelinjojen tilavaraukset ja rajoitukset ympäröivälle maankäytölle. Lisäksi on otettava huomioon digitalisaation ja liikenteen automaation tarpeet.

Vyöhykkeillä tulee parantaa sekä turvata taajamajunaliikenteen kehittämisedellytykset.

KUOPIO-SIILINJÄRVI-TAHKO MATKAILUN KEHITTÄMISKÄYTÄVÄ
Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävä matkailun kehittämiskäytävä Kuopion, Siilinjärven ja Tahkon matkailukeskuksen välillä.

Kehittämisperiaate:
Matkailukeskusten ja -alueiden verkottumista kehitetään niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Kehittämiskäytävän suunnittelussa on otettava huomioon matkailun tarvitsema seudullinen, kestävää saavutettavuutta tukeva, liikennejärjestelmä ja sen edellyttämä maankäytön suunnittelu.

MATKAILUN VETOVOIMAKOHDE
Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoimakohteita.

Kehittämisperiaate:
Matkailun vetovoimakohteiden verkottumista alueen palveluntuottajien kanssa kehitetään niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Matkailun kehittämisessä tulee edistää suojelualueverkoston, rakennetun kulttuuriympäristön, arvokkaiden maisema-alueiden sekä arkeologisen kulttuuriperinnön kulttuurisesti ja ekologisesti kestävää hyödyntämistä.

Väisälänmäki, Tahkovuori

	SÄHKÖNSIIRTOLINJAN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan uusia sähkönsiirtolinjojen pitkän aikavälin yhteystarpeita, joiden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy epävarmuutta. Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.
mo	UUSI MOOTTORITIE (2) Merkintä sisältää myös tarvittavat liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyt. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
Keskustatoimintojen alakeskus ca1	**24.000** Lapinlahti
Taajama a	**24.001** Varpaisjärvi **24.002** Alapitkä **24.003** Nerkoo
MA-v	VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021 (MA-v). *Suunnittelumääräys*: Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon maisema-alueen tai maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen erityispiirteitä tulee vaalia. Valtakunnallisesti merkittävien alueiden suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaisilta.	**24.514, 11.613** Maaninkajärven ja Onkiveden kulttuurimaisemat **11.615** Pohjois-Sänkimäki – Sänkimäki
MA-v ma-v	KULTTUURIYMPÄRISTÖN VAALIMISEN KANNALTA VALTAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet eli RKY-kohteet (MA-v, ma-v). *Suunnittelumääräys*: Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Valtakunnallisesti merkittävien alueiden suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaisilta. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kulttuuriympäristön vaalimisen osalta vanhentuneiden asema- ja yleiskaavojen päivittämiseen.	**24.518** Väisälänmäen kylä Lapinlahden kirkonseutu Lapinlahden rautatieasema
MA ma ma-b	KULTTUURIYMPÄRISTÖN TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA MAAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet (MA, ma) sekä perinteisen maatalouden ja karjanhoidon muovaamat perinnebiotoopit (ma-b). Merkintä nostaa esille maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön, jonka suojelu- tai säilymisedellytykset ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. *Suunnittelumääräys MA- ja ma-merkinnöille*: Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta vanhentuneiden asema- ja yleiskaavojen päivittämiseen. Rakennusten säilyttävään korjaamiseen tulee pyrkiä myös päästövaikutusten vuoksi. *Suunnittelumääräys ma-b-merkinnöille:* Alueen tai kohteen suunnittelussa ja käytössä tulee edistää kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilymistä.	**24.520** Linnansalmen kulttuurimaisema **24.521** Meijerin ympäristö **24.522** Varpaisjärven kirkonseutu **24.523** Korpisen kylä **24.524** Jouhiniemen kulttuurimaisema

	24.525 Lahdenperä **24.526** Alapitkän maisema-alue **24.540** Koskutmäki **24.542** Mäkikylän koulu
 NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE (2) Merkinnällä on osoitettu Natura 2000 -ohjelmaan sisältyvät alueet. Alueet on osoitettu SL-, S-, MU-, MY- ja V-aluevarauksina. *Suunnittelumääräys:* Natura-alueiden ja niiden viereisten alueiden käytön suunnittelussa sekä ekologista yhteyttä koskevalla alueella (kehittämisperiaatemerkintä) on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tarkasteltuna tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.	Kuikkasuo ja Suurisuo Kuikkasuo on suojeltu luontodirektiivin perusteella. Suojeluperusteena ei ole lintudirektiiviä. Kuikkasuo ei ole myöskään kansallisesti tai kansainvälisesti tärkeä lintualue (IBA tai FINIBA-alue).
 TUULIVOIMAPOTENTIAALINEN ALUE Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät (7 tai useamman voimalan käsittävät) tuulivoimapotentiaaliset alueet. Alueen päämaankäyttöluokka on kuitenkin muu kuin tuulivoimaenergian tuotanto, yleisimmin maa- ja metsätalous. *Suunnittelumääräys*: Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tai suunnittelussa tulee pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta mm. puolustusvoimien tutkajärjestelmästä, lentoliikenteen turvallisuusvaatimuksista (ilmailulain 165 §:n mukainen lentoestelupa), liikenneväylien suojaetäisyyksistä, säätutkista ja telemastoista johtuvista rajoitteista. Tuulivoima-aluetta suunniteltaessa tulee ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet. Ennen tuulivoima-alueiden tarkempaa suunnittelua ja toimenpiteitä tulee olla yhteydessä museoviranomaiseen arkeologisen inventoinnin tarpeen arvioimiseksi. Kansallispuistojen läheisyyteen sijoittuvilla tuulivoimapotentiaalisilla alueilla on selvitettävä maisemalliset ja matkailun kannalta merkittävät vaikutukset ja vältettävä haitallisten vaikutusten muodostumista. Tuulivoima-alueiden tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on otettava huomioon erityisesti vaikutukset linnustoon sekä luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin.	Maakuntakaavaan rajattu Iso Petäjämäen tuulivoimahanke **tv-1 800** sijaitsee noin 19 km päässä Savolan tuulivoimahankkeesta luoteeseen. Savolan tuulivoimahanke (enintään 5 voimalaa) ei ole maakunnallisesti merkittävä. Eikä siten edellytä merkintää maakuntakaavaan.
 MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA Merkinnällä osoitetaan kallio- ja harjualueet alueet, joilla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja. Merkinnällä osoitetaan myös arvokkaita kallio- ja moreenikohteita, hiekkarantoja, kivikkoja, serpentiinikallioita sekä tuuli- ja rantakerrostumia. Lisäksi merkinnällä osoitetaan kallioperän suojelu- ja opetuskohteet. *Suunnittelumääräys*: Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on maa- ja metsätalouden ohella otettava erityisesti huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni-, kalliomuodostuman, hiekkarannan, kivikon sekä tuuli- ja rantakerrostumien luonteenomaiset piirteet.	**24.293** Ulppaanlampi **24.294** Haapamäki **24.295** Karjalaisenmäki **24.297** Hirvisuo

SL sl LUONNONSUOJELUALUE Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. *Suunnittelumääräys:* Suojeltaviksi tarkoitetuilla alueilla ei tule tehdä suojeluarvoja heikentäviä toimenpiteitä.	**24.501** Suurisuo, Natura **24.504** Juurikanjärvi **27.506** Hirvijärvi, **24.507** Kuikkasuo, Natura **24.508** Hirvisuo, Natura 24.509 Kanervaharjunmetsä, Natura
MOOTTORIKELKKAREITIN YHTEYSTARVE (2) Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset olemassa olevat ja suunnitellut maakunnalliset moottorikeikkailun runkoreitit. *Suunnittelumääräys:* Reitin yksityiskohtaisempi suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä eri kuntien sekä maanomistajien kanssa.	**mkr** Lapinlahti-Varpaisjärvi; Varpaisjärvi-Nilsiä; Varpaisjärvi-Rautavaara/Nilsiä
ULKOILUREITTI (1, 3) Merkinnällä osoitetaan ohjeellisesti seudullisesti ja maakunnallisesti merkittävät ulkoilureitit. Suunnittelumääräys: Reitin yksityiskohtaisempi suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä maanomistajien kanssa. Reittien suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.	**retkeilyreitti** Paavonpolku; Varpaisjärvi-Tahko; Nilsiä-Kaavi
110 kv **Sähkönsiirtolinja ja jännite** (6) Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 110 kV ja 400 kV sähkönsiirtolinjat. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	**110 kV** Alapitkä-Varpaisjärvi
110 kv **Ohjeellinen sähkönsiirtolinja ja jännite** (6) Merkinnällä osoitetaan ohjeellinen, alustavasti suunniteltu 110 kV tai 400 kV sähkönsiirtolinjavaraus. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Varpaisjärvi-Rautavaara 110 kV sähkönsiirtolinjaa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, ettei rakentaminen tai muu käyttö yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden Älänne (FI0600068 Lapinlahti, Rautavaara) perusteena olevia luonnonarvoja. Nuojua-Huutokoski 400 kV sähkönsiirtolinjaa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, ettei rakentaminen tai muu käyttö yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden Kanervaharjun metsä (FI0600099 Lapinlahti), Mäkrämäen metsä (FI0600102 Leppävirta) ja Sorsaveden saaristo (FI0600030 Leppävirta) perusteena olevia luonnonarvoja. Huutokoski-Kontiolahti 400 kV sähkönsiirtolinjaa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, ettei rakentaminen tai muu käyttö yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden Ruokojärvi ja Mula (FI0600053 Varkaus) perusteena olevia luonnonarvoja. Alapitkä-Kontiolahti 400 kV sähkönsiirtolinjaa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, ettei rakentaminen tai muu käyttö yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden Vaikkojoki (FI0600010 Kaavi) perusteena olevia luonnonarvoja.	**110 kV**

3.2 Yleis- ja asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa eikä asemakaavoja.

3.3 Pohjakartta

Yleiskaava laaditaan 1:10 000 mittakaavaiselle peruskartta-aineistolle.

3.4 Rakennusjärjestys

Lapinlahden rakennusjärjestys on hyväksytty Lapinlahden kunnanvaltuustossa 8.10.2019 § 35 ja se on tullut voimaan 1.1.2020 alkaen. Rakennusjärjestys on yhteinen Sonkajärven, Vieremän kuntien sekä Iisalmen ja Kiuruveden kaupunkien kanssa.

Vuoden 2027 alusta voimaan tuleva uusi rakennusjärjestys on parhaillaan hyväksymiskäsittelyssä.

4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtioneuvosto päätti uusimmista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätös on tullut voimaan 1.4.2018. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (Alueidenkäyttölaki 24 §).

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon ja niitä tulee edistää myös tuulivoimapuistojen yleiskaavoituksessa.

Savolan tuulivoimapuistoa ja sen kaavoitusta koskevat erityisesti seuraavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

<u>Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen</u>

- Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.

<u>Terveellinen ja turvallinen elinympäristö</u>

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.
- Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin
- Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

5 Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarveharkinta

Hankkeesta on Lapinlahden kunnan toimesta haettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) 13 §:n mukainen päätös arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa.

Pohjois-Savon ELY-keskus on päätöksellään Dnro: POSELY/723/2023 30.6.2023 ratkaissut, että hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta 829/2025 on tullut voimaan 1.1.2026. Lain siirtymäsäännösten mukaisesti hankkeeseen, josta on tehty päätös arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 13 §:n mukaisesti sovelletaan lain 829/2025 voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Hankkeessa ei täten Pohjois-Savon ELY-keskuksen päätöksen Dnro: POSELY/723/2023 30.6.2023 mukaisesti sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Vaikutukset arvioidaan yleiskaavoituksen yhteydessä alueidenkäyttölain mukaisesti.

6 Selvitykset

Yleiskaavan laadintaa varten on tehty / tehdään seuraavat selvitykset:

- Luontoselvitykset
  - Kasvillisuus ja pesimälinnusto
  - Pöllöselvitys, metsäkanalinnut, päiväpetolintutarkkailu
  - Linnuston kevät- ja syysmuuttoselvitys
  - Sääksiseuranta
  - Kasvillisuus, linnusto ja luontotyypit erityiskohteilla
  - Luontodirektiivilajit; ensisijaisesti lepakot, viitasammakko, saukko
  - Suurpetoselvitys
  - Natura-arvioinnin tarveselvitys
- Maisema-, melu- ja välke-, näkymäalueselvitykset ja -mallinnukset
- Liikenteen saavutettavuusselvitys
- Ilmastovaikutusten selvitys
- Sosiaalisten vaikutusten selvitys

- Arvokkaat kulttuurihistorialliset kohteet ja rakennetut ympäristöt (olevat tiedot)
- Arkeologiset kohteet (tiedossa olevat kohteet ja lisäselvitys alueella)

7 Arvioitavat vaikutukset

Kaavaratkaisusta aiheutuvien vaikutusten arvioinnin keskeisenä tarkoituksena on tukea kaavan päätöksentekoprosessia. Toisaalta vaikutustarkastelu ohjaa suunnitteluratkaisuja ja toimii osaltaan perusteena kaavaan lopullisesti valittaville maankäytöllisille aluevarauksille ja kaavamerkinnöille.

Maanomistajien ja eri intressitahojen sekä suunnittelijoiden välisen osallistuvan suunnittelun ja edelleen vaikutusten arviointien kautta pyritään välttämään nykyrakennetta huonontavia suunnitteluratkaisuja sekä kehittämään alueen maankäytöllistä ja ympäristöllistä kokonaisuutta.

Yleiskaavasuunnitteluun sisällytetään sen eri vaiheissa alueidenkäyttölain 9 §:n mukainen ympäristövaikutusten selvittäminen.

<u>Suunnittelun yhteydessä arvioidaan tarvittavissa määrin vaikutukset:</u>

- maankäyttöön; erityisesti asutuksen olosuhteisiin; mm. meluvaikutukset
- metsätalouteen, elinkeinoihin
- rakennettuun ympäristöön / kulttuuriympäristöön, maisemaan; näkymäanalyysit
- kunnallisteknisiin verkostoihin, liikenneverkostoon
- luontoarvoihin, ulkoilureittiyhteyksiin
- virkistyskäyttöön, metsästykseen
- sosiaalisten vaikutusten selvitys

Lapinlahden kunnan alueella on eri suunnitteluvaiheissa kaksi tuulivoimahanketta - Iso-Petäjämäen tuulivoimahanke ja Tielammin tuulivoimahanke. Yhteisvaikutuksia näihin arvioidaan tarvittavissa määrin. Mahdolliset yhteisvaikutukset hankkeen lähialueille sijoittuvien aurinkovoima- ja sähkövarastohankkeiden kanssa arvioidaan tarvittavissa määrin.

Selvitettävät vaikutukset arvioidaan kaavaselostuksessa. Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta käytössä oleviin perustietoihin, tehtyihin selvityksiin, alueella suoritettuihin maastokäynteihin, osallisilta saataviin tietoihin, lausuntoihin ja kannanottoihin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

Hankkeessa varmistetaan, ettei se heikennä puolustusvoimien toimintaedellytyksiä sekä olevien lentokenttien toimintaa. Hanke on saanut myönteisen lausunnon koskien Puolustusvoimien aluevalvontaa.

8 Osalliset

Alueidenkäyttölain (1.1.2025) myötä kaavoituksen ominaisuuksiin kuuluu huolehtia siitä, että eri intressiryhmien (osallisten) mahdollisuus osallistua asioiden käsittelyyn on riittävän laajaa, oikeisiin asioihin kohdistuvaa ja oikein ajoittuvaa.

Suunnitteluun osallistutetaan päättäjät, kuntalaiset ja ne intressiryhmät, joita tarkastelualueen kehittäminen erityisesti koskettaa. Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tässä hankkeessa osallisia ovat mm:

- Kaava-alueen kiinteistönomistajat
- Ne, joiden asumiseen, työhön tai muihin oloihin valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa
  - kaavan vaikutusalueen (lähiympäristön) asukkaat, maanomistajat ja haltijat, yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään
  - Lapinlahden kunnan hallintokunnat ja lautakunnat
  - Lapinlahden terveydensuojeluviranomainen (Siilinjärven ympäristöterveydenhuolto) ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen sosiaaliviranomainen.
  - Elinvoimakeskus
  - Lupa- ja valvontavirasto
  - Pohjois-Savon liitto
  - Pohjois-Savon pelastuslaitos
  - Itä-Suomen aluehallintovirasto (AVI)
  - Väylävirasto
  - Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
  - Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo
  - Puolustusvoimat
  - Ilmatieteenlaitos
  - Suomen metsäkeskus
  - Suomen riistakeskus
- Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään
  - Lukkarilan kyläyhdistys ry
  - Lukkarilan Erä ry
  - Varpaisjärven metsästysseura ry
  - Varpaisjärven riistanhoitoyhdistys, Lapinlahden riistanhoitoyhdistys
  - Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri
  - Lintuyhdistys Kuikka ry
  - Iisalmen Luonnon Ystäväin Yhdistys ry
  - Pohjois-Savon moottorikelkkailijat ry
  - Varpaisjärven Yrittäjät ry, Lapinlahden Yrittäjät ry
  - Kotiseutu- ja ympäristöyhdistys Lapinlahti - Maailmanparaspaikka ry
- Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset
  - Fingrid Oyj
  - Finavia Oyj
  - Digita Oy
  - Savon Voima Verkko Oy
  - Kuopion Energia Oy

8.1 Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Kaavahankkeeseen liittyvistä nähtävillä oloajoista ja vuorovaikutustilanteista ilmoitetaan Matti ja Liisa -paikallislehdessä, kunnantalolla ja kunnan verkkosivuilla.

Hankkeen asiakirjat ovat koko hankkeen keston ajan nähtävillä internetissä osoitteessa www.lapinlahti.fi. Asiakirjat täydentyvät työn edetessä. Asiakirjoihin voi tutustua kuulutuksissa mainittuina aikoina kunnantalolla (Asematie 4) sopimalla ajan kunnan yhteyshenkilön kanssa.

Hankkeesta vastaava Tuulikolmio on neuvotellut maa-alueiden vuokraamisesta kaikkien kaava-alueelle sijoittuvien maanomistajien kanssa sekä solminut niistä maanvuokrasopimukset.

8.2 Suunnitteluvaiheet ja aikataulu

Työn käynnistäminen, kaavan valmisteluvaihe — lokakuu 2026 - helmikuu 2027

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja kaavaluonnoksen laatiminen (AKL 62§, 63§)
- Selvitysten laadinta
- Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu
- Yleiskaavaluonnos pidetään nähtävillä
- Yleiskaavaluonnoksen esittelytilaisuus

Käsittely: OAS:n ja yleiskaavaluonnoksen käsittelyt kaavatoimikunnan kokouksissa ja asettamiset nähtäville.

Osallistuminen: Mahdollisuus esittää mielipiteitä OAS:sta ja kaavaluonnoksesta (MRA 30 §). Lausuntopyynnöt viranomaistahoilta ja neuvottelut osallisten kanssa tarvittavissa määrin.

Tiedottaminen: vireilletulosta, OAS:n ja kaavaluonnoksen nähtäville asettamisista ilmoitetaan kuulutuksilla kunnan virallisessa ilmoituslehdessä, internet -sivulla https://www.lapinlahti.fi ja tarvittaessa erillisin kutsuin.

Kaavaehdotus — helmi-huhtikuu 2027

- Yleiskaavaehdotuksen laatiminen: vastineet luonnoksesta saatuun palautteeseen, kaavakartta ja kaavaselostus
- Yleiskaavaehdotuksen nähtäville asettaminen, yleiskaavaehdotuksen avoin esittelytilaisuus

Käsittely: Yleiskaavaehdotuksen käsittely kaavatoimikunnassa ja asettaminen nähtäville (MRA 19 § yleiskaava).

Osallistuminen: Yleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville ja pyydetään lausunnot (MRA 20 §). Mahdollisuus jättää muistutuksia. Tarvittaessa neuvottelut osallisten kanssa. Viranomaisneuvottelu tarvittaessa lausuntojen ja muistutusten saavuttua.

Tiedottaminen: Kuten edellä

Kaavan hyväksymiskäsittely — toukokuu 2027

- Saatujen lausuntojen ja muistutusten käsittely, vastineiden laadinta
- Yleiskaavaehdotuksen tarkistaminen tarvittaessa

Käsittely: Yleiskaavaehdotuksen käsittely kaavatoimikunnassa, kunnanhallituksessa ja valtuustossa (AKL 37 § yleiskaava).

Osallistuminen: Mahdollinen valitusprosessi. Yleiskaavapäätöksen laillisuudesta voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Tiedottaminen: Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä ja valitusajan jälkeen kaavan voimaantulosta kuulutetaan kunnan internet -sivuilla sekä kunnan virallisessa ilmoituslehdessä.

Aikaisemmassa kaavaprosessissa on pidetty seuraavat yleisötilaisuudet:

- Tuulivoimalahankkeen ja yleiskaavaluonnoksen esittelytilaisuus 5.6.2023
- Kuntalaisille avoin työpaja ja infotilaisuus 30.11.2023
- Kunnan päättäjille suunnattu työpaja- ja infotilaisuus 15.1.2024
- Yleiskaavaehdotuksen esittelytilaisuus 22.1.2025

8.3 Kaavan hallinnollinen käsittely

Lapinlahden kunta
Asematie 4
73100 LAPINLAHTI

Tekninen johtaja Rami Linna
Tekninen osasto, kunnantalo, 2. krs
Puh. 040 4883 701
Sähköposti: rami.linna@lapinlahti.fi

8.4 Hankkeesta vastaava

Tuulikolmio Oy
Tekniikantie 14
02150 ESPOO

Tuomas Rautajoki
Puh. 050 470 2583
Sähköposti: tuomas.rautajoki@tuulikolmio.fi

8.5 Kaavaa laativa konsultti

Maankäytönsuunnittelu Kaavaharju
Leväsentie 23
70780 KUOPIO

Kaavoitusinsinööri Jorma Harju
Puh. 044 596 3111
Sähköposti: jorma.harju@kaavaharju.fi

8.6 Luontoselvityksen laativa konsultti (täydentävät selvitykset)

Envineer Oy
Yrttipellontie 1
90230 OULU

Tuomas Väyrynen
Johtava asiantuntija
puh. 040 726 2798
Sähköposti: tuomas.vayrynen@envineer.fi